

Ebre

Ribera d'Ebre

Descobreixen una gran casa del segle VI aC a la Serra d'Almos

El jaciment del coll del Moro, en bon estat, feia més de 50 anys que no s'havia explorat

M. PALLÀS
TIVISSA

Els arqueòlegs han descobert al jaciment del coll del Moro de la Serra d'Almos, a Tivissa, una casa de cabdillatge de fins a cinc habitacions, una troballa important per entendre els estaments socials de l'època ibèrica més antiga i com es va formar la jerarquització de la cultura ibera. El jaciment del coll del Moro feia més de 50 anys que no s'havia explorat, i malgrat tot, es troba en bon estat.

Com va explicar Rafel Jornet, que dirigeix les excavacions de la Universitat de Barcelona, la descoberta de la casa de cabdillatge al coll del Moro de la Serra d'Almos permetrà descobrir com es va anar forjant l'ordre social de la cultura ibera. Aquesta jerarquia estatal es coneix en la fase de vida urbana de l'època ilercavona, abans de la guerra Púnica i la conquesta romana. «Però aquests cabdillatges són les primeres mostres de diferenciació política amb un abast territorial molt petit. Necessitem conèixer com és aquest embrió de la jerarquització social ibèrica, però no serà de gran abast i tindrà una limitació terri-

torial», va explicar. De les cinc habitacions de la casa, s'ha recuperat una gran quantitat de peces senceres i arranjaments interns que ha permès establir les diverses funcions de l'edifici.

«Interpretem el coll del Moro, doncs, com un gran edifici fortificat on hi residiria una d'aquestes famílies dirigents, on hi emmagatzemarien productes propis i importats d'altres pobles de la mediterrània, elaborarien artesanaria i, organitzarien banquets i altres cerimònies en les quals el menjar i la beguda eren elements centrals, clau per reafirmar la seva posició privilegiada».

Altres troballes

Al coll del Moro també s'ha localitzat un túmul amb un enterrament, una inhumació estranya perquè els ibers s'incineraven. La hipòtesi és que va morir durant l'atac al poblat.

D'altra banda, en paral·lel s'ha fet una nova campanya d'excavació al jaciment del Castellet de Banyoles de Tivissa on s'ha pogut documentar la inèdita muralla del poblat, a la part esquerra de l'entrada, al sud.

El director dels Serveis Territorials de Cultura a les Terres de

Dos arqueòlegs treballant al jaciment del coll del Moro a la Serra d'Almos. FOTO: CEDIDA

l'Ebre, Ferran Bladé, va destacar ahir en la presentació de les troballes l'alt nivell científic de l'equip que lidera la recerca i «l'èxit» que suposa el treball conjunt de la Direcció General del Patrimoni Cultural i l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural amb la Universitat de Barcelona i l'Ajuntament de Tivissa «per seguir aprofundint en el coneixement científic que tenim del Castellet de Banyoles i les noves troballes del coll del Moro de la Serra d'Almos i en la seva divulgació a la societat catalana».

Per a l'alcalde de Tivissa, Montserrat Perelló, aquest és el fruit de la «coordinació amb les diferents administracions i les inversions econòmiques que s'han dut a terme durant tants anys. Sense aquesta col·laboració continuada, avui no podríem anunciar els avenços a la ciutat ibèrica Kum-Castellet de Banyoles, ni les grans troballes del coll del Moro, de forma que esperem que es pugui mantenir en el futur i que les inversions es tradueixin en nous projectes d'investigació i recerca arqueològica». També la presiden-

ta de l'EMD de la Serra d'Almos, Lourdes Pena, va expressar la seua satisfacció perquè després de més de 50 anys aquest any el coll del Moro haja entrat en el projecte de recerca quadriennal «Formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica al curs inferior de l'Ebre (s.IX-I aC)». «Això permetrà conèixer un patrimoni cultural important per a la Serra d'Almos».

Ara s'iniciarà el procediment per declarar el jaciment del coll del Moro Bé Cultural d'Interès Local.